

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان چاپ: ۱۴۰۰/۵/۲۲

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

بررسی توسعه الگوهای روابط متعلم - متعلم با تمرکز بر تسهیلگری معلم

سعید غلامی^۱، اکبر درخش^۲، سیده فریده حسینی^۳، نادر حامدی پور^۴

۱- کارشناسی علوم تربیتی گرایش مدیریت و برنامه ریزی آموزشی دانشگاه پیام نور بهبهان

۲- کاردانی عمران دانشگاه یاسوج

۳- کارشناسی الهیات و معارف اسلامی دانشگاه آزاد شهر یاسوج

۴- کارشناسی امور تربیتی و آموزگار ابتدایی اداره آموزش و پرورش بهبهان

saeedgholami@gmail.com

چکیده

افزایش تعامل متعلم به کاهش فاصله روانی و در نتیجه افزایش حضور اجتماعی متعلمان از راه دور کمک می‌کند. باید این سوال را پرسید که متعلمان چگونه با متعلمان دیگر تعامل خواهند داشت؟ چگونه می‌توان حس اجتماع را در دوره آموزشی تقویت کرد؟ چگونه می‌توان فرصتی برای همکاری و تفکر انتقادی برای متعلمان فراهم کرد؟ افزایش تعامل شامل فعالیت‌هایی است که به ایجاد ارتباطات اجتماعی حمایتی و مراقبتی کمک می‌کند. به عنوان مثال، می‌توان یک فعالیت جذاب برای یک کلاس ایجاد نمود و سپس متعلمان را به مشارکت برای تعامل اجتماعی تشویق کرد. برای تشویق به اشتراک گذاری می‌توان فضای مشترک ایجاد کرد. به عنوان مثال، برای گسترش و تکمیل تعامل در کلاس، می‌توان بحث گروهی ایجاد کرد که شامل فعالیت‌های مبتنی بر تعامل متعلم و متعلمان کلاس‌های دیگر باشد. بسته به اندازه کلاس، می‌توانید تعامل متعلم را در کل کلاس یا در گروه‌ها یا فعالیت‌های بین کلاسی تشویق کرد. مثال‌هایی برای این فعالیت‌ها عبارت‌اند از: تکالیف بررسی همتا، ایفای نقش، طوفان فکری مشترک، و غیره. در این پژوهش به بررسی ارتباطات بین دانش‌آموزان در کلاس درس پرداخته و اثرات آن در توسعه مهارت‌های ارتباطی در متعلمان را مورد بررسی قرار داده است.

واژگان کلیدی: ارتباطات، معلم- متعلم، متعلم- متعلم، توسعه فردی، موفقیت تحصیلی

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مقدمه

به عنوان یکی از حیاتی‌ترین عناصر در یادگیری، تعامل به عنوان کارکردی برای افزایش انگیزه، رضایت، مشارکت، ارتباط و پیشرفت متعلم شناخته شده است. مهم است که زمان کافی را به طراحی فرصت‌هایی برای متعلمان اختصاص داد تا یادگیری خود را بازتاب دهند، به اشتراک بگذارند و نمایش دهند. اگر مهارت‌های اجتماعی را افزایش دهیم، شاهد افزایش متناسبی در یادگیری تحصیلی خواهیم بود. این بدان معنا نیست که مهارت‌های اجتماعی شما را باهوش‌تر می‌کند، بلکه بدان معناست که این مهارت‌ها دانش‌آموزان را برای یادگیری بیشتر آماده می‌کنند (ارغیانی و شاکری، ۱۳۹۹).

در طول زندگی ما، یادگیری در یک زمینه اجتماعی اتفاق می‌افتد. با شروع از بدو تولد، کودک ابتدا شیوه‌های خانه را می‌آموزد، زیرا او با اعضای نزدیک و گسترده خانواده تعامل دارد. سپس یادگیری کودک به یادگیری محله گسترش می‌یابد، زیرا او با افرادی از این دایره وسیع‌تر تعامل می‌کند. هنگامی که کودک با جامعه محلی در تعامل است، یادگیری گسترش می‌یابد. تعامل اجتماعی اساس همه یادگیری‌ها است، به ویژه در مراحل اولیه، زیرا از طریق تعامل با دیگران است که ایده‌ها به دست می‌آیند و در نهایت در اختیار متعلم قرار می‌گیرند (Mohammad et al., 2013).

این فرآیند، مانند یک کارآموزی، فرآیندی است که در آن معلمان متعلمان را به شرکت در فعالیت‌هایی با دیگران دعوت می‌کنند، مدل‌هایی از نحوه اعمال رفتارها در فعالیت ارائه می‌دهند و حمایت مورد نیاز را برای فراگیران به منظور تمرین و در نهایت تطبیق این شیوه‌ها برای خود به عنوان تمرین‌های خود فراهم کنید. زبان ذاتی و محوری این تعاملات اجتماعی است که ابزاری است که فراگیران به کمک آن دانش را به صورت مشترک می‌سازند (Johnson and Johnson, 1985). در مورد کلاس‌های درس ما، زبان تمرکز انضباطی می‌کند و زبان‌آموزان گفت‌وگو لازم برای برقراری ارتباط نظرات، ایده‌ها و شواهد خود را به شیوه‌ای مناسب در حوزه محتوایی یا رشته خاص به کار می‌گیرند. برای دستیابی به بهره کامل از این تعاملات یادگیری، ناگفته نماند که شیوه‌های مفهومی، تحلیلی و زبانی محور فعالیت باید غنی و محرک باشند (Lee, 20۰۸).

که ابزاری است که فراگیران به کمک آن دانش را به صورت مشترک می‌سازند. در مورد کلاس‌های درس ما، زبان تمرکز انضباطی می‌کند و زبان‌آموزان گفت‌وگو لازم برای برقراری ارتباط نظرات، ایده‌ها و شواهد خود را به شیوه‌ای مناسب در حوزه محتوایی یا رشته خاص به کار می‌گیرند. برای دستیابی به بهره کامل از این تعاملات یادگیری، ناگفته نماند که شیوه‌های مفهومی، تحلیلی و زبانی محور فعالیت باید غنی و محرک باشند که ابزاری است که فراگیران به کمک آن دانش را به صورت مشترک می‌سازند (Hertz-Lazarowitz et al, 1984). در مورد کلاس‌های درس ما، زبان تمرکز انضباطی می‌کند و زبان‌آموزان گفت‌وگو لازم برای برقراری ارتباط نظرات، ایده‌ها و شواهد خود را به شیوه‌ای مناسب در حوزه محتوایی یا رشته خاص به کار می‌گیرند. برای دستیابی به بهره کامل از این تعاملات یادگیری، ناگفته نماند که شیوه‌های مفهومی، تحلیلی و زبانی محور فعالیت باید غنی و محرک باشند (Bullock, 1997).

فقط از طریق تعاملات می‌توان یاد گرفت و ما این کار را از زمان تولد انجام می‌دهیم. ما از طریق کلمات و حرکات با خانواده خود ارتباط برقرار می‌کنیم، با آشنایان خود ارتباط برقرار می‌کنیم و نظرات خود را به اشتراک می‌گذاریم. این تعاملات آنچه ما هستیم را شکل می‌دهند و به ما کمک می‌کنند تا پایه‌ای برای مهارت‌های اجتماعی خود داشته باشیم. با گذشت زمان، هرچه بیشتر تعامل کنیم، بیشتر با فرهنگ دیگری ترکیب می‌شویم و فرهنگ خود را با فرهنگ دیگری ترکیب می‌کنیم، و همه این ترکیب‌ها به ما کمک می‌کنند مهارت‌های اجتماعی خود را توسعه دهیم (Cole, 2007).

انواع تعامل

در این بخش به انواع تعامل در محیط مدرسه پرداخته شده است.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

تعامل متعلم و محتوا

در اینجا چند سوال اساسی مطرح است، مانند اینکه متعلمان چگونه با دیگران تعامل خواهند داشت؟ فراتر از خواندن، گوش دادن/مشاهده سخنرانی‌ها، دانش‌آموزان با محتوای فراگیری شده در دوره چه خواهند کرد؟ در زیر چند استراتژی برای افزایش تعامل متعلم و محتوا آورده شده است:

- استفاده از طیف وسیعی از رسانه‌ها برای تقویت یادگیری استفاده (متن، تصاویر، فیلم‌ها و غیره)
- ارائه فعالیت‌های مختلف برای متعلمان تا با محتوای درسی درگیر شوند.
- استفاده از استراتژی‌هایی برای سنجش دانش قبلی متعلمان: همه متعلمان با تجربه، باورها و نظرات شخصی وارد کلاس می‌شوند. این به عنوان "دانش قبلی" شناخته می‌شود (حسین چاری و کیانی، ۱۳۸۷).

لازم است از منابع تکمیلی برای تشویق مشارکت متعلمان استفاده کرد. منابع تکمیلی به هر گونه مواد آموزشی غیر ضروری اشاره دارد که می‌تواند ابزار قدرتمندی در دوره آموزش باشد. منابع تکمیلی تنها به تشویق یادگیری اکتشافی یا اضافی محدود نمی‌شوند. همچنین می‌توانید منابع تکمیلی را در دوره گنجانید تا به متعلمانی که ممکن است مشکل داشته باشند یا به حمایت بیشتری نیاز دارند کمک کند. از دسترسی به محتوا و مواد دوره اطمینان حاصل کنید (Johnson and Johnson, ۱۹۸۵).

تعامل متعلم و متعلم

(Hertz-Lazarowitz et al, 1984).

یادگیری آنلاین بیش از دو سال است که واقعیت ما بوده است. بنابراین، توانایی سازگاری یک نیاز بوده است و در حالی که برای برخی از معلمان و مدارس دشوار بود زیرا دوره‌ها باید با واقعیت‌های جدید تطبیق داده می‌شد، همه آنها از یادگیری آنلاین استقبال کردند و آنچه را که لازم داشتند انجام دادند تا به متعلمان کمک کنند تا تجربه یادگیری مشابهی با آنچه می‌دانستند داشته باشند (سیف و همکاران، ۱۳۸۳).

فعالیت‌های فوق برنامه، گردهمایی‌های اجتماعی و بازی در بیرون از برنامه درسی متعلمان در ابتدای همه گیری نادیده گرفته شد. با این حال، همان‌طور که بسیاری دیدند، این یک وضعیت موقتی کوتاه نبود. آنها نیاز به سازگاری و ایجاد راه‌هایی برای تعامل اجتماعی در محیط مجازی داشتند. ایجاد تعامل اجتماعی در محیط یادگیری مجازی قبل از هر چیز به ابزارهای لازم نیاز دارد. این ابزارها باید برای معلمان و متعلمان قابل دسترسی باشند، در حالی که هر بار که کودک وارد دنیای مجازی می‌شود، سطح امنیتی مورد نیاز است (Luo et al, 2015).

هنگامی که این سیستم‌ها ایجاد و مورد توافق قرار گرفت، معلمان و متعلمان باید بدانند که چگونه از آنها استفاده کنند. رفاقت کلاسی در یادگیری آنلاین به آسانی یادگیری حضوری قابل دستیابی نیست. اما غیرممکن نیست و معلمان در سراسر جهان با قیابتهایی که در دست دارند این امکان را فراهم کرده‌اند و خلاقیت آنها و سایر برنامه‌های نرم افزاری افزایش یافته است (Jacobs and Ward, 2000).

تعامل اجتماعی در آموزش، نحوه تعامل متعلمان با یکدیگر، با معلمان، محیطی که در آن درس می‌خوانند و مطالبشان است. هر مدرسه دیدگاه‌های متفاوتی در مورد اینکه چگونه تعامل اجتماعی باید باشد، دارد، اما همه آنها یک چیز مشترک دارند - رفاه متعلمان. کمک به متعلمان برای توسعه مهارت‌های تعامل اجتماعی برای آموزش آنها ضروری است (Madland and Richards, 2016).

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

متعلمان در هنگام ثبت نام در مدرسه از ظرفیت های اجتماعی برخوردارند. مدارس می توانند با توسعه این ظرفیت های اجتماعی، بهبود آنها، یافتن جاهایی که کمبود دارند و مهارت های اجتماعی مختلف اضافه کنند. مدارس بخش مهمی از زندگی روزمره متعلمان هستند. آنها هنگام دوری از خانه پناهگاه آنها هستند و خانه دوم آنها هستند. اطمینان از توجه و مراقبت مناسب در مرکز هر مدرسه باقی می ماند (سیف و همکاران، ۱۳۸۳).

روش های مختلفی برای استفاده از تعامل اجتماعی در کلاس درس وجود دارد، ممکن است کلاس حضوری یا کلاس آنلاین باشد. آنچه در این تعاملات اجتماعی حیاتی است ایجاد احساس امنیت و حمایت در متعلمان است. فقط از این طریق می توانند به طور کامل در تعاملات اجتماعی شرکت کنند (Okebukola, 1985).

آزمون ها نمونه ای عالی از تعامل اجتماعی هستند که در آموزش استفاده می شوند. آنها را می توان به صورت گروهی بازی کرد، شامل موضوعاتی است که در درس آموخته می شود، و مهارت های اجتماعی هر شرکت کننده مانند گوش دادن، احترام به نظرات "دیگران"، همکاری، خودکنترلی و مهارت های درون فردی را توسعه می دهد (ارغیانی و شاکری، ۱۳۹۹).

تعامل بین کلاسی و معلم

تعامل کلاسی و مربی شامل آموزش مستقیم رسمی و راهنمایی و پشتیبانی غیررسمی است. هدف ایجاد انگیزه، تحریک و تسهیل فعالیت ها و استراتژی ها است (حسین چاری و کیانی، ۱۳۸۷).

برای ایجاد تعامل بین کلاسی توسط معلم، معلم باید از خود سوال کند: متعلمان من چگونه می توانند با من تعامل داشته باشند؟ چگونه به متعلمان خود انگیزه بدهم؟ چگونه بحث های مؤثر و معنادار را تسهیل خواهم کرد؟ چگونه یادگیری متعلم را هدایت کنم و سبک های مختلف یادگیری متعلم را تطبیق دهم؟ در ادامه چند راهکار برای افزایش تعامل متعلم و مربی آورده شده است

- فیلم های معرفی را ضبط کنید، که می تواند به عنوان پیام خوش آمد گویی برای دانشجویان آنلاین باشد.
- به متعلمان بازخورد به موقع، آموزنده و مکرر در مورد تکالیف و ارزیابی ها ارائه دهید که تفکر متعلم را تشویق می کند
- فرصت هایی را برای سؤالات، نظرات یا ایده های متعلم ارائه دهید.
- به پست های دانشجویی در تابلوهای بحث پاسخ دهید.
- ساعات اداری حضوری یا آنلاین را ارائه دهید. ساعات اداری به متعلمان این فرصت را می دهد که سؤالات عمیق بپرسند و نقاط سردرگمی یا جالبی را که نمی توان به طور کامل در کلاس به آنها پرداخت را پوشش دهند.
- از متعلمان بازخورد بخواهید، به عنوان مثال، "چه چیزی تا کنون در این دوره برای شما مفیدتر بوده است؟" یا "مفاهیمی که احساس نمی کردید به طور کامل درک کرده اید چه بود؟" (Johnson and Johnson, ۱۹۸۵).

تعامل بین کلاسی و فناوری

اخیراً، برخی از محققان پیشنهاد کرده اند که فناوری های نوظهور در یادگیری آنلاین نیاز به نوع چهارم تعامل دارد: تعامل بین-گروهی. فن آوری ها در پتانسیل خود برای تقویت تعامل از نظر سطح و عملکرد بسیار متفاوت هستند و باید از ابزار مناسب برای کار استفاده کرد (Johnson, 1981). پاسخ سؤالات زیر می تواند راهنمایی برای معلمان در این زمینه باشد:

- متعلمان من چگونه با فناوری تعامل خواهند داشت؟
- آیا آنها دسترسی و مهارت لازم برای استفاده از فناوری را دارند؟
- آیا این فناوری در خدمت هدف دوره من است؟

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

سوال مهم این است که چگونه باید بهترین فناوری را برای متعلمان، دوره آموزشی و معلمان تعیین کرد. بینش‌هایی درباره مواردی که باید در هنگام تصمیم‌گیری در مورد فناوری در نظر گرفت، شامل مشاوره برنامه‌ریزی و مدیریت آموزش از راه دور و الکترونیکی است. نکته مهم این است که قبل از طراحی دوره آموزشی باید به انتخاب فناوری فکر کرد. اغلب اوقات، مربیان تا نیمه راه می‌روند و سپس شروع به تصمیم‌گیری در مورد فناوری می‌کنند، در حالی که باید در ابتدا به آن فکر می‌شد تا بتوان به درستی از آن در جهت بهبود تعامل بین‌کلاسی استفاده شود. می‌توان تعامل مؤثری با ابزارهای فناوری ایجاد کرد تا زمانی که این ابزارها به خوبی ساختار یافته باشند و متعلم را در جهت نتایج یادگیری حمایت کنند. برخی از این ابزارها می‌توانند شامل ابزارهای تعبیه شده مانند بحث‌ها، تکالیف بررسی همتا، گروه‌ها، اتاق‌های پراکنده، نظرسنجی، چت و موارد مشابه باشند (Hertz-Lazarowitz, 1984).

ایجاد انگیزه در متعلمان

تعداد کمی از معلمان با این دیدگاه موافق نیستند که متعلمان با انگیزه در بحث آموزش دارای فرآیند یادگیری آسان‌تر هستند و بیشتر یاد می‌گیرند. معلمان امیدوارند که همه متعلمان برای یادگیری با هیجان به کلاس درس بیایند و آموزش معلمان به آنها الهام‌بخش برای رسیدن به پیشرفت شود. در واقع، متعلمان انواع انگیزه‌ها و طیف وسیعی از خواسته‌ها در مورد توجه، تعهد و زمان را به کلاس درس می‌آورند. متعلمان امروز با چالش اولویت‌بندی و خود انضباطی مواجه می‌شوند، زمانی که خانواده، دوستان، فعالیت‌های فوق برنامه و محل کار همگی برای جلب توجه آنها رقابت می‌کنند (سیف و همکاران، ۱۳۸۳). معلمان مؤثر می‌دانند که متعلمانشان تمایل طبیعی به یادگیری دارند. آنها همچنین می‌دانند که متعلمان با این باور می‌آیند که معلم با فراهم کردن یک محیط کلاسی که انگیزه یادگیری و هیجانی را که از روز اول کلاس تا آخرین روز آن ادامه می‌یابد، تقویت می‌کند، مسئول بهره‌برداری از آن میل طبیعی است (Luo et al., 2015). بسیاری از متعلمان بر این باورند که معلمان خوب به آنها انگیزه می‌دهند (Jacobs and Ward, 2000).

تعیین اهداف آموزشی در تعامل بین‌کلاسی

لازم است زمانی را صرف شناسایی اهداف دوره‌ای کرد که باعث ارتقای یادگیری مهم و پایدار می‌شود. معلمان باید در مورد این اهداف با متعلمان خود بحث کنند تا دانش‌آموزان این اهداف را درک کنند، اهمیت آنها را درک کنند و راه‌های موفقیت را بدانند (Madland, Richards, 2016).

سه بعد تعامل دانش‌آموزان

دشواری: کارهای دشوارتر با اهداف کوتاه مدت مشخص قابل دستیابی هستند. ابتدا باید محدوده کاری را که متعلمان می‌توانند به طور مستقل انجام دهند در مقابل با کمک یا راهنمایی معلم یا همسالان خود تعیین کرد. سپس فعالیت‌های بین‌کلاسی را به دانش‌آموزان محول کرد. ارائه پشتیبانی در انجام کارهای دشوار مهم است. به‌عنوان مثال، تقسیم وظایف به مراحل، مدل سازی، مربیگری، و تشویق می‌توانند در انگیزه دانش‌آموزان در انجام کارهای دشوار کمک کننده باشند. ارتباط: ارائه کمک به متعلمان تا معنا و ارزش شخصی را در مطالب پیدا کنند. راه‌هایی برای کمک به متعلمان در استفاده از مطالب پیدا کنید. از نیازهای موجود متعلمان سرمایه‌گذاری کنید. مثال‌هایی را بیابید و از آنها استفاده کنید که معنادار، جالب و مرتبط با زندگی متعلمان و/یا حرفه‌های آینده باشد.

کنجکاوی / ناسازگاری / تازگی: چه چیزی رشته شما را هیجان‌انگیز می‌کند؟ کارشناسان رشته شما چگونه به مشکلات فکر می‌کنند و چگونه به آنها برخورد می‌کنند؟ "مشکلات بزرگ" جالب یا مسائل فعلی را که متخصصان در زمینه شما چالش برانگیز می‌دانند، برای دانش‌آموزان بحث کنید یا نشان دهید. سفرهای میدانی ویژه، سخنرانان مهمان، و رویدادهای دیگری که

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

علاقه طبیعی به مطالب را ترویج می‌کند، برای چند کلاس از دانش‌آموزان برنامه ریزی کنید (Okebukola, 1985).

عوامل موثر بر تعامل بین کلاسی متعلمان

در این بخش به عوامل موثر در تعامل دانش‌آموزان کلاس‌های مختلف در مدرسه پرداخته می‌شود. علاوه بر نام و تجربیات دانش‌آموزان، باید مهارت و دانش آنها را مشخص کرد. یکی از راه‌ها از طریق روش ارزیابی دانش پیشینه کلاس درس است. این استراتژی از پیش آزمون‌های کوتاه و ساده برای تعیین دانش قبلی در مورد موضوع و آمادگی آنها برای رفتن به سطح بعدی استفاده می‌کند (Cole, 2007). باید به متعلمان احساس راحتی و اهمیت داد و راه‌های خاصی را شناسایی کرد تا اشتیاق دانش‌آموزان به فعالیت‌های بین کلاسی نمایان شود. به‌عنوان مثال، معلم می‌تواند تجربیات و تحقیقات خود را برای متعلمان توضیح دهند یا روش‌هایی را که در آن فعالیت دانش‌آموزان با اخبار اخیر مرتبط است، توضیح دهند (Mohammad et al., 2013).

تحقیقات نشان داده است که انتظارات معلم تأثیر قدرتمندی بر عملکرد متعلم دارد. مشتاق باشید، اهداف واقع‌بینانه و مناسب را تعیین کنید و چالش‌های کافی را ارائه دهید. متعلمان خود را از این اهداف و استراتژی‌های موفقیت در دوره خود آگاه کنید (Lee, 2008).

کلاس درس و فضای کلی مدرسه باید باز، مثبت و پذیرای بحث و اختلاف باشد. یادگیری مشارکتی بین کلاسی انگیزه درونی را تقویت می‌کند و در توسعه مهارت‌های تفکر انتقادی زمانی که متعلمان ملزم به توضیح و آموزش به یکدیگر هستند نقش دارد. علاوه بر این، متعلمان احساس اجتماعی و تعهد نسبت به یکدیگر را در خود پرورش می‌دهند (Bullock, 1998). بازخورد باید مکرر، اولیه، سازنده، صریح و مرتبط با تلاش باشد. بازخورد باید اطلاعاتی در مورد جایی که متعلمان به خوبی انجام داده‌اند و همچنین راه‌های بهبود ارائه دهد (ارغیانی و شاکری، ۱۳۹۹). اضطراب امتحان را با استفاده از راهبردهایی مانند حذف کمترین نمره آزمون، ارائه امتحانات تمرینی و همسو کردن تکالیف، و متعادل کردن امتحانات در سطح دشواری و محتوا کاهش دهید. علاوه بر این، از طریق جلسات بررسی و راهنمای مطالعه می‌توان به دانش‌آموزان کرد (Johnson, 2001).

از یک استاندارد مطلق یا تسلط درجه بندی به جای یک مقیاس نسبی (نمره بندی بر روی منحنی) استفاده کنید، که تمایل به تقویت رقابت و خودکارآمدی پایین دارد. استفاده از نمرات برای تنبیه متعلمان، انگیزه‌های درونی را کاهش می‌دهد، مانند گرفتن امتیاز برای مقالات از دست رفته یا دیرکرد (Hertz-Lazarowitz et al, 1984). به متعلمان فرصت انتخاب و تجربه عواقب آن انتخاب‌ها را بدهید. به آنها اجازه دهید گزینه‌هایی در مورد پروژه‌های کلاسی و در انتخاب برخی موضوعات برای دوره داشته باشند. به آنها احساس استقلال بدهید (Jacobs and Ward, 2000).

مزایای تعامل بین کلاسی برای متعلمان دبستانی

تعامل اجتماعی در هسته یادگیری باقی می‌ماند. هر چه بیشتر با مردم تعامل داشته باشید، بیشتر یاد می‌گیرید. نظرات مختلفی وجود دارد که شما از آنها یاد می‌گیرید. شما می‌توانید بازخورد دریافت کرده و ارائه دهید، که به شما کمک می‌کند خود را بهتر بشناسید و پیشرفت کنید. تعامل اجتماعی برای آموزش ضروری است. این به متعلمان کمک می‌کند تا یاد بگیرند، حفظ کنند و به کار گیرند (Lee, 2008).

مزایای اصلی تعامل اجتماعی برای متعلمان عبارت‌اند از:

- برای سلامت جسمی و روحی عالی است
- به متعلمان کمک می‌کند که بخواهند به مدرسه بروند

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

- روابط تنگاتنگی با معلمان، همسالان و کارکنان مدرسه ایجاد می‌کند.
 - اعتماد متعلمان به معلمان و همکاران خود را افزایش می‌دهد
 - افزایش احساس تعلق و بیمه‌ای که به خوبی از آنها مراقبت می‌شود
 - به معلمان خود اعتماد کنید و والدین هر زمان که نیاز داشته باشند در کنار آنها هستند
 - استرس را کاهش می‌دهد
 - دوستی‌های قوی‌تری ایجاد می‌کند (Bullock, 1997).
- سلامت روان برای زندگی ضروری است. یک راه عالی برای تغذیه سلامت روان خود این است که تا حد امکان با دیگران تعامل داشته باشید. معاشرت می‌تواند روحیه شما را روشن کند و احساس بهتری به شما بدهد (Luo, 2015).
- سلامت روان منجر به سلامت جسمانی می‌شود. بیشتر مسائل فیزیکی ما از ذهن ما و حفظ سلامت ذهن و روح ما سرچشمه می‌گیرد (Cole, 2007).

گسترش مهارت‌های تعامل اجتماعی

صرف این ایده که کودکان با شرکت فعالانه در فعالیت‌های مختلف دانش را می‌سازند، تعامل اجتماعی را در رشد آنها ضروری می‌کند. درک این نکته ضروری است که مهارت‌های اجتماعی با دانش‌آموزان متولد نمی‌شوند. آنها با رشد کودکان رشد می‌کنند و به ارتباطات و محیط هر کودک بستگی دارند. میزان بهبود و تقویت مهارت‌های اجتماعی در کودک بالاست. در حالی که نیاز به تمرین دارد، همه ما از طریق تمرین همه چیز را از صحبت کردن تا راه رفتن یاد می‌گیریم و مهارت‌های اجتماعی هیچ تفاوتی با این موارد ندارند (Cole, 2007).

گفتار و زبان چیزی هستند که مهارت‌های تعامل اجتماعی را هدایت می‌کنند. سه مرحله گفتار و زبان در طول زندگی وجود دارد - گفتار بیرونی، خود محوری و درونی. گفتار بیرونی از بدو تولد تا سن ۳ سالگی شروع می‌شود و زمانی است که کودکان نوپا یاد می‌گیرند با مراقبان خود ارتباط برقرار کنند. گفتار خود محور مرحله‌ای است که بین ۳ تا ۷ سالگی به طول می‌انجامد و با یادگیری نحوه بازی با دیگران و یافتن زمینه‌های مشترک مشخص می‌شود در حالی که گفتار درونی مرحله‌ای است که کودکان خردسال و بزرگسالان می‌توانند درباره خود بحث کنند و قبل از اینکه صحبت کنند تصمیم بگیرند (Okebukola, 1985).

اولین مهارت اجتماعی به اشتراک گذاشتن است. کودکانی که یاد می‌گیرند چگونه به اشتراک بگذارند و اهمیت اشتراک گذاری را درک می‌کنند، در دراز مدت عزت نفس عالی دارند (Bullock, 1997).

همکاری معنی زیادی دارد. این به معنای نشان دادن احترام، ادغام در یک جامعه، پذیرش عقاید دیگران و ایجاد و حفظ روابط است و از سنین پایین با انجام بازی‌هایی که نیاز به بازی تیمی دارند شروع می‌شود.

گوش دادن یک مهارت اجتماعی مهم است. نباید فکر کرد که گوش دادن یک ویژگی ضعیف است. گوش دادن ابزاری عالی برای پیشرفت از منظر آکادمیک است. گوش دادن به صحبت‌های کسی نیاز به مقدار زیادی توجه دارد و لزوماً به معنای ساکت ماندن در هنگام صحبت نیست. این به معنای جذب آنچه طرف مقابل می‌گوید و فکر کردن و توانایی گفت و گو پس از آن است.

پیروی از دستورالعمل‌ها مهارت بعدی است. از سنین پایین، کودکانی که می‌خواهند مستقل باشند در پیروی از دستورالعمل‌ها مشکل دارند. اما، آنها باید دستورالعمل‌ها را دنبال کنند زیرا این به آنها در زندگی کمک می‌کند (Johnson, 1981).

برقراری تماس چشمی مهارت مهم دیگری است که باید به آن توجه گردد. ارتباط چشمی خوب چیزی است که اعتماد دانش-آموزان را در یک رابطه شکل می‌دهد، طرف مقابل این ارتباط ممکن است یک دوست، یک معلم یا یکی از اعضای خانواده باشد. در حالی که برخی از کودکان خجالتی هستند و از تماس چشمی اجتناب می‌کنند، بیشتر از کمک به آنها در ایجاد و

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

حفظ ارتباط چشمی، سعی کنید به آنها بگویید که ارتباط چشمی نشان دهنده اعتماد به خودتان، صداقت در آنچه می‌گویید و احترام به کسی است که با او صحبت می‌کنید (Johnson and Johnson, 1985). استفاده از آداب مؤدب بودن، نحوه دید دیگران به شما را شکل می‌دهد. والدین و مراقبان باید از سنین پایین بر اهمیت این دو کلمه - "متأسفم" و "متشکرم" تأکید کنند. خودکنترلی یک ویژگی عالی برای نشان دادن احترام به آنچه که دیگری انجام می‌دهد، می‌گوید و عمل می‌کند تا زمانی که نوبت شما برسد، است (Lee, 2008).

همدلی در درک واقعی احساسات و عقاید دیگران می‌تواند به شما در ارتباط با دیگران و شناسایی زمینه‌های مشترک کمک کند. مهارت‌های درون فردی یک هدف اجتماعی مهم است. در حالی که همه ما می‌دانیم که مهارت‌های بین فردی به چه چیزی اشاره دارد، مهارت‌های درون فردی برای شروع ضروری است. این مهارت‌ها به معنای درک احساسات، افکار و ایده‌ها هستند. این کمک می‌کند تا از راه‌های مناسب برای انتقال ایده‌های استفاده شود (Cole, 2007). ارتباطات اجتماعی در مدارس به افزایش موفقیت تحصیلی و رفاه عاطفی کمک می‌کند. بنابراین مدارس در سرتاسر جهان باید تمام تلاش خود را برای ایجاد روابط اجتماعی بین متعلمان کلاس‌های مختلف، متعلمان و معلمان و در داخل کلاس انجام دهند (Hertz-Lazarowitz et al, 1984).

انواع تعاملات اجتماعی در مدارس

در این بخش انواع تعاملات اجتماعی در مدارس مورد بررسی قرار می‌گیرد.

تعامل متعلم و معلم

برای حمایت از یک تعامل سالم متعلم و معلم، معلمان باید بر ایجاد روابط قابل اعتماد تمرکز کنند، مدافعان کودکان با نیازهای مهم‌تر باشند و از متعلمان در مدیریت تعارض حمایت کنند. در حالی که برای برخی از معلمان سخت است که نوع یادگیری انعطاف‌پذیرتری را اتخاذ کنند، اما فراهم کردن یک محیط پرورشی که می‌تواند منجر به بحث در مورد این موضوع شود، حیاتی است (Jacobs and Ward, 2000).

این می‌تواند برای متعلم معنی زیادی داشته باشد زیرا آنها می‌توانند ببینند که نظرات آنها مهم است، نیاز آنها به درک موضوع به روش خود گوش داده می‌شود، و آنها می‌توانند این موضوع را با معلم در میان بگذارند، و آغوش معلم در مورد موضوع بحث باز است. این نوع تعامل متعلم و معلم، مهارت‌های تعامل اجتماعی متعلم را توسعه می‌دهد و در عین حال به آنها کمک می‌کند تا در پرسیدن، طرح سؤال‌ها و مشکلاتی که نمی‌فهمند یا درباره آنها نظر متفاوتی با آنچه ارائه شده است دارند، اعتماد بیشتری پیدا کنند (Bullock, 1997).

تعامل متعلم و دانش‌آموز

متعلمان باید با یکدیگر تعامل داشته باشند، حداقل در کلاس درس، اگر خارج از مدرسه نباشد. ایجاد فرصت برای متعلمان برای تعامل در گروه، در بازی، بازی برای یادگیری چیزهای مختلف، در درس خواندن و در تعامل با سایر دانش‌آموزان یک کار ضروری یک مدرسه است. ساختار دوره معنی زیادی دارد و چیزی است که تعامل متعلم و دانش‌آموز را هدایت می‌کند. در تعاملات کلاسی مانند بازی، مطالعه و نکات بحث، احساس قوی معاشرت با دیگران وجود دارد (Bullock, 1997).

تعامل متعلم و محتوای

فرآیند یادگیری فعال است. بنابراین، متعلمان به محتوایی نیاز دارند که به آنها در تعیین اهداف، تعامل، کاوش، کار و استفاده از تجربیاتشان کمک کند. مشارکت در بحث‌های همسالان توانایی متعلمان را برای نظارت بر درک خود از متن، بیان کلامی افکار، در نظر گرفتن دیدگاه‌های جایگزین و به عهده گرفتن مسئولیت یادگیری خود بهبود می‌بخشد (حسین چاری و کیانی، ۱۳۸۷).

نتیجه گیری

مقاله حاضر به بررسی مقوله مهم ارتباط بین کلاسی دانش‌آموزان می‌پردازد. این مقاله با استفاده از روش مرور مفهوم و اهمیت روابط دانش‌آموزان کلاس‌های مختلف در یک مدرسه را مورد بررسی قرار می‌دهد. بر اساس تحقیقات مختلف، متعلمان هنگامی که فعالیت و کار دسته‌جمعی انجام می‌دهند، با همدیگر صحبت می‌کنند و از درک مطالب با یکدیگر مطمئن می‌شوند، نسبت به زمانی که با یکدیگر رقابت می‌کنند یا به تنهایی کار می‌کنند، مطالب بیشتری می‌آموزند. در حالی که تعاملات بین دانش‌آموزان و مطالب درسی به دقت توسط معلمان و سیستم‌های آموزشی برنامه‌ریزی می‌شود و نگاه ویژه‌ای به تعامل معلم و دانش‌آموز وجود دارد، فرهنگ تعامل بین کلاسی نسبتاً ناشناخته باقی مانده است. یکی از دلایل این امر این است که سیستم‌های آموزش و ارزیابی، تمایل دارند تأثیر معلمان را بر یادگیری دانش‌آموزان ارزیابی کنند و قدرت اثربخشی تعامل مناسب متعلم با متعلم در سطح مدرسه، در طیفی از نتایج یادگیری را به شدت دست کم گرفته‌اند. از این رو، در مقاله حاضر به بررسی این موضوع پرداخته شده است که تعامل بین کلاسی چه نقشی در ارتقای یادگیری دانش‌آموزان دارد.

منابع

- ۱- حسین چاری، مسعود، کیانی، رسول. (۱۳۸۷). رابطه برخی متغیرهای جمعیت شناختی با خود-کارآمدی دانش‌آموزان در تعامل اجتماعی با هم سالان. مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران (اندیشه و رفتار)، ۱۴(۲)، ۱۸۴-۱۹۱.
- ۲- ارغیانی، مصطفی، شاکری، موسی. (۱۳۹۹). نقش محیط ساخته شده در تعاملات دانش‌آموزان در مدرسه. معماری و شهرسازی آرمان شهر، ۱۳(۳۳)، ۱-۱۴.
- 3- Okebukola, P. A. (1985). Effects of Student--Student Interactions on Affective Outcomes of Science Instruction. *Research in Science & Technological Education*, 3(1), 5-1۷.
- 4- Mohammad, N. M., Sara, F., Zahra, T., & Mojtaba, H. (2013). The study of the teacher's role and student interaction in e-learning process. In 4th International Conference on e-Learning and e-Teaching (ICELET 2013) (pp. 130-134). IEEE.
- 5- Johnson, R. T., & Johnson, D. W. (1985). Student-student interaction: Ignored but powerful. *Journal of teacher education*, 36(4), 22-26.
- 6- Johnson, D. W. (1981). Student-student interaction: The neglected variable in education. *Educational researcher*, 10(1), 5-10.
- 7- Hertz-Lazarowitz, R., Baird, H. J., Webb, C. D., & Lazarowitz, R. (1984). Student-student interactions in science classrooms: A naturalistic study. *Science Education*, 68(5), 603-619.
- 8- Luo, W., Fan, X., Menekse, M., Wang, J., & Litman, D. (2015, June). Enhancing instructor-student and student-student interactions with mobile interfaces and summarization. In *Proceedings of the 2015 Conference of the North American Chapter of the Association for Computational Linguistics: Demonstrations* (pp. 16-2۰).
- 9- Jacobs, G. M., & Ward, C. (2000). Analysing Student-Student Interaction from Cooperative Learning and Systematic Functional Perspectives. *Electronic Journal of Science Education*, 4(4), n4.
- 10- Madland, C., & Richards, G. (2016). Enhancing student-student online interaction: Exploring the study buddy peer review activity. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 17(3), 157-۱۷۰.